

MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL**NAGPUR BENCH NAGPUR****ORIGINAL APPLICATION NO. 1258/2022 (S.B.)**

1. Harshanand S/o Sukhdew Bhaware,
aged about 36 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Chora, Tah. Bhadrawati,
Dist. Chandrapur.
2. Milind S/o Fakruji Walke,
aged about 25 years,
Occupation: Service (Forester),
R/o Forest Colony, Moharli,
Tah. & Dist. Chandrapur.
3. Sunil S/o Shankarrao Girsawale,
aged about 44 years,
Occupation: Service (Forester),
R/o at post Kolara,
Tah. Chimur, Dist. Chandrapur.
4. Mahesh S/o Jayantrao Dhamange,
aged about 45 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
at post Karankondi
Tah. Jiwati Dist. Chandrapur.
5. Ku. Dhanshree Santosh Kinhekar,
aged about 34 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
At Post Petgaon
Tah. Sindewahi Dist. Chandrapur
6. Ananta S/o Laxman Veladi,
aged about 49 years,
Occupation: Service (Forester),
At Post Forest colony Karwa
Tah. Sindewahi dist Chandrapur.

7. Devanand S/o Lochan Umare,
aged about 52 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o Ambedkar Chowk, Babupeth,
Ward No. 2 Chandrapur,
Tah. & Dist. Chandrapur.
8. Ku. Jayshri Santosh Soyam,
aged about 35 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o Mahadwadi,
Tah. & dist Chandrapur.
9. Datta S/o Pandhurang Jadhav,
aged about 35 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Wani,
Tah. Jivati, Dist. Chandrapur.
10. Sudam S/o Gundiba Choure,
aged about 41 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Peth,
Tah. & Dist. Chandrapur.
11. Ambadas S/o Shivaji Rathod,
aged about 46 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o At post Kakban,
Tah. Jivati, Dist. Chandrapur.
12. Ramdas S/o Parshuram Rathod,
aged about 41 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Shengaon,
Tah. Jivati, Dist. Chandrapur.
13. Mohd. Iqbal Sheik Ismail,
aged about 54 years,
Occupation: Service (Forester),
R/o Sidheshwar,

Tah. Rajura, Dist. Chandrapur.

14. Santosh S/o Wasudeo Alam,
aged about 38 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Jivati,
Tah. Jivati Chandrapur.
15. Deorao S/o Bajirao Tekam,
aged about 47 years,
Occupation: Service (Forester),
R/o at post Pardi,
Tah. Korpana, Dist. Chandrapur
16. Ashok S/o Budhaji Gedam,
aged about 53 years,
Occupation: Service (Forester),
R/o Madnapur,
Tah. Chimur, Chandrapur.
17. Hemchand S/o Parshuram Dongre,
aged about 52 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at Mamla post Borda,
Tah. & Dist. Chandrapur.
18. Kishor S/o Prabhakar Tumme,
aged about 43 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Antargaon
Tah. Rajura, Dist. Chandrapur.
19. Ramu S/o Hari Korwate,
aged about 47 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Yellapur,
Tah. Jivati, Dist. Chandrapur.
20. Sudhakar S/o Rajaram Sondawale,
aged 51 years,
Occupation: Service (Forest Guard),

R/o at post Shivani
Tah. Sindewahi, Dist. Chandrapur.

21. Vilas S/o Bhima Soyam,
aged about 51 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Bhamdeli,
Tah. Bhadrawati, Dist. Chandrapur.
22. Sanjay S/o Shamrao Kove,
aged about 48 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Wasera,
Tah. Sindewahi, Dist. Chandrapur.
23. Suresh S/o Dattuji Sunkurwar,
aged about 53 years,
Occupation: Service (Accountant),
R/o Sahyadri Apartment-2 Floor
Akashwani road Omkar nagar
Hardev Kirana Haweli gardan Chandrapur,
Tah. & Dist. Chandrapur.
24. Dhanraj S/o Mukunda Gedam,
aged about 42 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o Forest Colony Bhadrawati,
Tah. Bhadrawati, Dist. Chandrapur.
25. Arvind S/o Banduji Rohile,
aged about 34 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at post Pawna
Tah. Warora, Dist. Chandrapur.
26. Manoj S/o Anandrao Dhurve,
aged about 44 years,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at Mamla post Borda,
Tah. & Dist. Chandrapur.

27. Sanjay S/o Dhonduji Jumde,
aged about 50 years,
Occupation: Service (Forester),
R/o at post Moharli,
Tah. & Dist. Chandrapur.
28. Md. Ashraf S/o Ab. Jaffar Ansari,
aged about 52 year,
Occupation: Service (Forest Guard),
R/o at Dewada post Moharli,
Tah.Bhadrawati & Dist. Chandrapur.

APPLICANTS

VERSUS

- 1) The State of Maharashtra,
through it's Principal Secretary,
Revenue & Forest Department,
Mantralaya, Mumbai-32..
- 2) The Principal Chief Conservator of Forest,
(Hoff) Maharashtra, VanBhavan,
Ramgiri road, Civil Line, Nagpur.
- 3) The Chief Conservator of Forest (Teritorial),
Chandrapur Circle Chandrapur,
Civil Line, Nagpur road, Chandrapur.
- 4) The Field Director & Conservator of Forest,
Tadoba- Andhari Tiger Reserve,
Chandrapur, Tah. & Dist. Chandrapur.
- 5) The Deputy Director (Core),
Tadoba- Andhari Tiger Reserve,
Chandrapur, Tah. & Dist. Chandrapur.
- 6) The Deputy Director (Buffer),
Tadoba- Andhari Tiger Reserve,
Chandrapur, Tah. & Dist. Chandrapur.
- 7) The Deputy Conservator of Forest,
Central-Chanda, Division Chandrapur.

- 8) The Divisional Conservator of Forest,
Chandrapur Division Chandrapur.
- 9) The Joint Director,
Account and Treasury,
Pay Verification Unit, Nagpur.
- 10) The District Treasury Officer,
Treasury Officer, Chandrapur.

RESPONDENTS

Shri S.N.Gaikwad, Id. Advocate for the applicants.

Shri A.M.Khadatkar, Id. P.O. for the respondents.

Coram :- Hon'ble Shri M.A.Lovekar, Member (J).

JUDGMENT

Judgment is reserved on 03rd July, 2024.

Judgment is pronounced on 12th July, 2024.

Heard Shri S.N.Gaikwad, Id. counsel for the applicants and
Shri A.M.Khadatkar, Id. P.O. for the Respondents.

2. The applicants were working as Forester/Forest Guard in Chandrapur District which is Naxal/Tribal Area. As per G.R. dated 06.08.2002 issued by G.A.D., Government of Maharashtra (A-2) the applicants were getting benefit of One Step Promotion Scale and accordingly their pay was fixed as per the 6th and 7th Pay Commissions.

Thereafter, the applicants were found to be eligible for benefits of Assured Progress Scheme. These were extended to them (by order collectively marked A-5). However, while doing so benefit of One Step Promotion Scale extended to them earlier was withdrawn on the premise that as per para 3 (7) of G.R. dated 06.08.2002 both the benefits viz One Step Promotion Scale and Assured Progress Scheme could not be extended. According to the applicants, the benefits of One Step Promotion Scale which were extended to them could not have been withdrawn so long as they continued to work in Naxal/Tribal Area. Representations made by them to ventilate this grievance went unheeded. Hence, this Original Application.

3. Stand of respondents 1 to 8 and 9/10 is that benefits of Assured Progress Scheme and One Step Promotion Scale could not have been extended simultaneously as per para 3 (7) of G.R. dated 06.08.2002 and hence the respondents were justified in withdrawing benefits of One Step Promotion Scale while extending benefits of Assured Progress Scheme to the applicants.

4. The O.A. can be disposed of by relying on G.R. dated 29.02.2024 issued by G.A.D., Government of Maharashtra which clarifies the position as follows:-

शासन परिपत्रक :- राज्यातील दुर्गम व मागासलेल्या आदिवासी भागांचा तसेच नक्षलग्रस्त संवेदनशील भागांचा जलद गतीने विकास होण्याच्या दृष्टीने या बिकट क्षेत्रात शासकीय योजना प्रभावीपणे राबविण्यासाठी तेथे कार्यरत असणाऱ्या शासकीय अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना प्रोत्साहनात्मक सवलती देय करण्याबाबत संदर्भाधीन शासन निर्णय दि.०६.०८.२००२ अन्वये सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. सदर शासन निर्णयाद्वारे एकस्तर पदोन्नती देण्याबाबतची नवीन सवलतीबाबतची तरतूद ३(७) खालीलप्रमाणे आहे :-

"सर्व पदांसाठी एकस्तर पदोन्नती :-

आदिवासी व नक्षलग्रस्त क्षेत्रात काम करण्यासाठी प्रोत्साहन म्हणून गट अ ते गट ड मधील सर्व पदधारकांना संबंधित कर्मचारी / अधिकारी त्या क्षेत्रात कार्यरत असेपर्यंतच्या काळात त्यांनी धारण केलेल्या मूळ पदाच्या नजीकची वरिष्ठ / पदोन्नतीची वेतनश्रेणी व त्या अनुषंगाने वेतननिश्चितीचा लाभ देण्यात यावा. ज्या कर्मचारी अधिकाऱ्यांना सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ देण्यात आलेला आहे, त्यांना आणखी वरिष्ठ पदाच्या वेतनश्रेणीचा लाभ अनुज्ञेय नसेल. ही एकस्तर पदोन्नतीची योजना दि.०१.०२.२००२ पासून अंमलात येईल आणि ती संबंधित कर्मचारी / अधिकारी आदिवासी/ नक्षलग्रस्त क्षेत्रात कार्यरत असेपर्यंतच अनुज्ञेय राहील. त्या क्षेत्रातून कर्मचारी / अधिकारी बिगर आदिवासी क्षेत्रात परत आल्यावर तो त्याच्या मूळ संवर्गातील वेतनश्रेणीत पूर्वीच्या वेतनाच्या अनुषंगाने वेतन घेईल. "

०२. दरम्यान आदिवासी/ नक्षलग्रस्त क्षेत्रात, एकस्तर पदोन्नती योजनेची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी करताना असे निदर्शनास आले आहे की, आदिवासी/ नक्षलग्रस्त क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या कर्मचाऱ्यांना प्रथम एकस्तर पदोन्नती दिल्यानंतर, जेव्हा असे कर्मचारी सुधारीत सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ मिळण्यास पात्र ठरतात, तेव्हा अशा कर्मचाऱ्यांना सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजना लागू करून, यापूर्वी देण्यात आलेला एकस्तर पदोन्नती योजनेचा लाभ काढून घेण्यात येतो. तसेच एकस्तर पदोन्नती योजनेंतर्गत देण्यात आलेली

वेतनश्रेणी आणि आशवासित प्रगती योजनेंतर्गत मिळणारी वेतनश्रेणी यामधील फरकाची रक्कम अशा कर्मचाऱ्यांकडून वसूल करण्यात येते.

०३. वरील परि.०२ मध्ये नमूद बाबीच्या अनुषंगाने दाखल झालेल्या रिट याचिकांच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशानुसार सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.०६.०८.२००२ च्या शासन निर्णयामधील ३(७) येथील तरतुदीचा अन्वयार्थ खालीलप्रमाणे स्पष्ट करण्यात येत आहे :-

सदर तरतुदीत २ शासकीय योजनांचा उल्लेख केलेला आहे. त्या २ योजनांची मुलभूत माहिती पुढीलप्रमाणे आहे.

योजनेचे नाव	योजनेचे प्रयोजन	योजनेचे कार्यक्षेत्र	योजनेंतर्गत मिळणारा लाभ
सेवांतर्गत आशवासित प्रगती योजना	पदोन्नतीतील कुंठितता घालवणे	संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य	पदोन्नतीच्या वरिष्ठ पदाची वेतनश्रेणी देणे
एकस्तर पदोन्नती योजना	आदिवासी व नक्षलग्रस्त या बिकट क्षेत्रात काम करण्यासाठी प्रोत्साहित करणे	केवळ आदिवासी क्षेत्र व नक्षलग्रस्त क्षेत्र	पदोन्नतीच्या वरिष्ठ पदाची वेतनश्रेणी देणे
टीप: आदिवासी व नक्षलग्रस्त क्षेत्रात कार्यरत शासकीय कर्मचाऱ्यास दोन्ही योजना लागू आहेत. मात्र बिगर आदिवासी व बिगर नक्षलग्रस्त क्षेत्रात कार्यरत शासकीय कर्मचाऱ्यास केवळ सेवांतर्गत आशवासित प्रगती योजना लागू आहे.			

उपरोक्त तक्त्याद्वारे ही बाब स्पष्ट होते की, या दोन योजनेचे प्रयोजन तसेच कार्यक्षेत्र जरी भिन्न भिन्न असले तरी, दोन्हीही योजनेंतर्गत मिळणारा आर्थिक लाभ हा समान आहे. यास्तव एकाच वेळी दुहेरी लाभ देणे अभिप्रेत नाही.

त्यामुळे आदिवासी व नक्षलग्रस्त क्षेत्रात कार्यरत असणा-या कर्मचा-यांस या दोन्ही योजनांपैकी प्रथम ज्या योजनेंतर्गत तो लाभ मिळण्यास पात्र ठरेल, त्यानुसार पदोन्नतीच्या वरिष्ठ पदाच्या वेतनश्रेणीचा लाभ देण्यात यावा. तदनंतर भविष्यात

सदर कर्मचारी ज्या वेळी दुस-या योजनेतर्गत लाभ मिळण्यास पात्र ठरेल, त्यावेळेस तो आधीपासून पदोन्नतीच्या वरिष्ठ पदाची वेतनश्रेणी घेत असल्याने त्यास दुसऱ्या योजनेतर्गत वेगळ्याने तोच लाभ देय करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. कारण दोन्हीही योजनेतर्गत मिळणारा आर्थिक लाभ हा समान आहे. यास्तव एका योजनेतर्गत लाभ मिळाल्यानंतर दुसऱ्या योजनेतर्गत वेगळ्याने लाभ देणे अभिप्रेत नाही.

उपरोक्त स्पष्टीकरणाचा सारांश असा आहे की, आदिवासी व नक्षलग्रस्त क्षेत्रात कार्यरत असणा-या कर्मचाऱ्यांस एका योजनेतर्गत लाभ मिळाल्यानंतर दुसरी योजना लागू करू नये. म्हणजेच, एका योजनेतर्गत लाभ दिल्यानंतर दुसऱ्या योजनेतर्गत लाभ देय ठरेल, त्यावेळी पहिल्या योजनेतर्गत दिलेला लाभ वसूल करून दुसऱ्या योजनेचा लाभ लागू करणे अभिप्रेत नाही. तसेच, पहिल्या योजनेचा लाभ चालू असताना दुसऱ्या योजनेतर्गत त्यास आणखी वरिष्ठ पदाच्या वेतनश्रेणीचा लाभ लागू करणे देखील अभिप्रेत नाही.

तसेच ३ (७) मध्ये "मूळ पदाच्या नजीकची वरिष्ठ / पदोन्नतीची वेतनश्रेणी व त्या अनुषंगाने वेतननिश्चितीचा लाभ देण्यात यावा." असे विहित करण्यात आले आहे. तथापि त्यामुळे नेमकी कोणती वेतनश्रेणी द्यावी याबाबत स्पष्टता नसल्याने त्या अनुषंगाने स्पष्ट करण्यात येते की, जर सेवाप्रवेश नियमानुसार धारण करत असलेल्या पदावरून पदोन्नती देण्यासाठीचे वरिष्ठ पद अस्तित्वात असले तर, अशा प्रकरणी पदोन्नतीच्या पदाच्या वेतनश्रेणीचा लाभ देणे आवश्यक आहे. तथापि, जर सेवाप्रवेश नियमानुसार धारण करत असलेल्या पदावरून पदोन्नती देण्यासाठीचे वरिष्ठ पद अस्तित्वात नसल्याने पदोन्नतीची संधी उपलब्ध होत नसल्यास, वेतन आयोगाच्या पुस्तिकेत धारण केलेल्या मूळ पदाच्या वेतनश्रेणीच्या नजीकची जी वेतनश्रेणी नमूद करण्यात आली आहे, त्या वेतनश्रेणीचे लाभ देणे आवश्यक आहे.

5. For the reasons discussed hereinabove I hold that the applicants are entitled to get benefits of One Step Promotion Scale so

long as they continue to work in Naxal/Tribal Area. Arrears payable to the applicants by virtue of this determination shall be paid to them within two months from today failing which the unpaid amount shall carry interest @ 6% per annum from today till payment. **The O.A. is allowed in these terms with no order as to costs.**

Member (J)

Dated :- 12/07/2024
aps

I affirm that the contents of the PDF file order are word to word same as per original Judgment.

Name of Steno : Akhilesh Parasnath Srivastava.

Court Name : Court of Hon'ble Member (J).

Judgment signed on : 12/07/2024
and pronounced on

Uploaded on : 15/07/2024